

hvad det egentlig var, det gjaldt. Hvad var det da? Det var et betryggende Forsvar for Kjøbenhavn mod Søfiden ved et fast Fort, og om dette Punkt, Kjørnepunktet, det, hvorom Striden dreiede sig, tror jeg ikke, at de Sagkyndige have været uenige. De have vel været uenige om Maaden, hvorpaa et Fort skulde bygges, og om Pladsen, hvor det skulde ligge, men det er ikke Kjørnepunktet. Spørgsmaalet er, om vi skulle forsvare Kjøbenhavn mod Søfiden — hvad der i mine Tanker er den første og nødvendige Betingelse for at kunne hævde Landets Neutralitet — og dernæst, om vi skulle forsvare Kjøbenhavn ved faste Forter eller ved flydende? Det er Spørgsmaalet, og jeg tror ikke, at nogen Sagkyndig endnu har underkjendt Betydningen hverken af Kjøbenhavns Forsvar mod Søfiden eller af dertil at anvende faste Forter. Naar jeg altsaa har brugt Udtrykket: „hvori alle Sagkyndige ere enige“, troede jeg, det var en Selsølg, at det ikke forubfattes, at jeg mente, at denne Enighed hos de Sagkyndige var tilstede paa alle Detailpunkter og mindre væsentlige Punkter, men at den Enighed, jeg paaberaabte mig, kun gjaldt Enighed om Hovedpunkterne. — Da jeg nu er ved at forsvare Kjøbenhavn mod Søfiden, maa jeg med det Samme forsvare de stakkels gamle Forter imod Angreb fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel). Saa usle, som han skildrede dem, saa magtesløse til at udrette Noget, til at bidrage Noget til Kjøbenhavns Forsvar, ere de dog ikke. Naar det ærede Medlem særligt forargedes over det Udtryk, at de skulde „bidrage“ til Forsvaret af Kjøbenhavn, da der jo ikke var noget andet Forsvar for Kjøbenhavn, vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at vi foruden Forterne have Flaaden til at forsvare Kjøbenhavn, ligesom vi ogsaa have — og, som jeg haaber, faae i endnu fyldigere Maal — Torpedoer til at forsvare Kjøbenhavn, saaledes at der dog i Virkeligheden er Noget ved Kjøbenhavn, i Forbindelse med hvilket de gamle Forter kunne „bidrage“ til at forsvare den. Jeg tror altsaa ikke, at det ærede Medlem havde Ret til at raillere over det Udtryk, der er brugt: „bidrage til Kjøbenhavns Forsvar mod Søfiden“. Derfor det ærede Medlem, jeg nys omtalte, det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds, havde gjort sig den Uleilighed at tage den trykte Rigsdagstidende for sig, vilde han have kunnet spare sig Uleiligheden med at opskrive mine Ytringer den Gang de faldt, og han kunde da ogsaa have undgaaet at opskrive dem feil. Jeg har ikke, saaledes som det ærede Medlem temmelig bredt — forekommer det mig — dolerede over, sagt, at jeg ikke fandt det rigtigt, at Dynastiet blev omtalt i denne Sal, men jeg har sagt, at det forekom mig, „at Dynastiets Stilling er for ophøiet til at gjøres til Gjenstand for Behandling i dette Thing.“ Derfor det ærede Medlem ikke kan forstaa Forskjellen derimellem, er hans Forstaaelse af

Dansk en anden end min. — Det ærede Medlem har ganske vist Ret i, at det, gennem Finantslovens Bevillinger at ville anlægge Fæstninger stykkevis, vilde være et temmelig umiddeligt Foretagende at begynde paa, idet Sandsynligheden vilde være for, at Anstuelserne, inden man naaede Enden af de 6—7 Aar, der hørte til at gennemføre Anlægene, vilde have forandret sig saaledes, at det, paa den Maade at gennemføre noget Fuldstændigt, vilde blive overordentligt vanskeligt. Det ærede Medlem kan dog imidlertid neppe have overset, at ikke en Smule af det, som i Aar er begjært paa § 26, er beregnet paa Anlæg af Fæstninger. Det angaar en Forøgelse af Flaaden, en Forøgelse af Kanonmateriel og en Udvidelse af Torpedoapparaterne i Forbindelse med denne forargelige Forstærkning af de gamle Søforter. Jeg tror ikke, at noget af Alt det, der er forlangt paa § 26, ikke meget godt kan have sin Plads paa Finantsloven og finde sin Afgjørelse der uden Skade for den endelige Gjennemførelse. — Endnu skal jeg kun takke det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds, fordi han har givet mig Leilighed til at udtale, hvad jeg ellers vanskeligt vilde have fundet Leilighed til, at nemlig den danske Bondestand ogsaa efter min Erfaring er grundkonservativ. Netop denne Opfattelse, denne faste Overbevisning hos mig giver mig Forvisning om, at det kun er et Lidsspørgsmaal, hvorlænge den danske Bondestand vil følge de Herrer.

J. N. Hansen: Jeg pleier ikke at tage Ordet ved Behandlingen af finantsielle Sager, ligesom jeg heller ikke havde tænkt paa at gjøre det under denne Behandling, og det er ogsaa først, efter at jeg nu har hørt den høitærede Conseilspræsident, at jeg har troet at burde bede om Ordet. Jeg har med stor Opmærksomhed fulgt, hvad der er forefaldet i de 3 Dage, denne Sags Behandling har staaet paa, og jeg har da set, hvilken Forskjel der er mellem den høitærede Conseilspræsidents Udtalelser idag og hans Udtalelser de 2 foregaaende Dage. Jeg ser en Virkning af de 2 foregaaende Dages Forhandlinger deri, at han idag er bleven saa lavt talende i Modsetning til de høie Toner, hvori han har talt de 2 foregaaende Dage, og jeg betragter det som et Fremskridt for den ærede Ministres Vedkommende. Men det gaar ikke an, at den høitærede Conseilspræsident paa en vis Maade vil se at komme noget bort fra de stærke Ytringer, han har brugt de foregaaende Dage, ved nu her at fremsætte den Mening, at Diskussionen fra hans Side er bleven ført med milde Zephyr-Toner, istedetfor at han i Virkeligheden har ført den med Stormtoner de 2 foregaaende Dage. De stærke Paastande, som han har fremsført de foregaaende Dage, have fundet tilstrækkelig Modsigelse fra anden Side, og jeg skal ikke opholde mig videre ved dem, men kun bede erindret, at